

በስዊድን የኢትዮጵያ አንድነት ራድዮ የስነጽሑፍ ክፍል በዚህ ስርጭቱ

የመሣሪያ ትግል አነሳስና አስፈላጊነት

በሚል እርዕስ ያዘጋጀውን ትንታኔ ያቀርባል።

ነሐሴ 7 ቀን 2015ዓም(13-08-2023)

የሰው ልጅ ባለፈባቸው ታሪኮቹ በልዩ ልዩ መስኮች ተሰልፎ ባደረገው ትግልና ጦርነት ለመብቱና ለመረጠው ኑሮ ባለቤት ለመሆን ችሏል። ጦርነት ሲባል የግዴታ እርስ በርሱ ተናንቆ ደም እያፈሰሱ አንዱ ሌላውን ለማንበርከክ የሚያስችል ግብግብ ብቻ አይደለም። የሰው ልጅ ቀርቶ እንስሳትና አራዊት አእዋፍም ሳይቀሩ ነፍስ ያላቸው ፍጡሮች በሙሉ ለመኖር ከተፈጥሮ ጋር ሳይቀር ትግልና ጦርነት ያደርጋሉ። ከሁሉም በላይ የሰው ልጅ በሚኖርበት ዘመኑ ለመኖር ሲል ብዙ ትግሎችን ወይም ጦርነቶችን አካሂዷል። ስለሆነም የሰው ልጅ ለመኖር ሲል በትግል(በጦርነት) ውስጥ መኖርና ማለፍ ያለበት የህይወት ግዳጁ ነው ለማለት ይቻላል። ከተፈጥሮ ጉዳት ከጎርፍና ከቃጠሎ ፣ ከድርቅና ከበረዶ ያንንም ተከትሎ ከሚከሰት እርሃብና በሽታ ለመትረፍ ይታገላል። አንዱን ትግል (ጦርነት) ሲጨርስ ትግሉ (ጦርነቱ) አበቃለት ማለት አይደለም። በሚኖርበት በጉዞ ወይም በእንቅስቃሴና ለውጥ ውስጥ በምትኖረው ዓለም በሚከሰት አዲስ ክስተት ይዘት የሚመጣውን ለውጥ ተከትሎ ያንን ለመጋፈጥና ጉዳቱን ለመቀነስ ወይም ለማስተካከል የእውቀትና ተመክሮ ደረጃው በሚፈቅድለት መጠን ትግል(ጦርነት) ያደርጋል እንጂ እጁን አጣጥፎ አይቀመጥም። በዩጊዜው ሌላ ክስተቶች ስለሚፈጠሩ እነዚያንም እንዳመጣጣቸው ለመፋለምና ለማሸነፍ ትግል(ጦርነት) ያደርጋል። ለዚያም ነው የሰው ልጅ ታሪክ የጦርነት ታሪክ ነው የሚባለው።

ከተፈጥሮ ጋር የሚያደርገውን ትግል (ጦርነት) በጥቂቱም ቢሆን ከተረዳን እዚህ ላይ አቁመን አሁን ባለንበት ዘመን ትልቁና በጣም አውዳሚ ወደ ሆነው የእርስ በርስ ትግል(ጦርነት) ፈታኞችን አዙረን መመርመሩ አስፈላጊ ይሆናል። ከሁሉም በላይ ትኩረት ለመስጠት የምንፈልገው በእርስ በርስ መካከል ያደረገውን ትግል(ጦርነት) ይሆናል። ለእርስበርስ ጦርነት መነሻው አንዱ ሌላውን ገሎና አንበርክኮ ፣ አንዱ በሌላው ኪሳራ ላይ የማትረፍና የመኖር ፍላጎትና እራስ ወዳድነት የሚያመጣው ትግል(ጦርነት) ሆኖ እናገኘዋለን። ታሪክ ከመዘገባቸው ጦርነቶች መካከል የሰው ልጅ የከባቢ ኑሮ በጀመረበትና ፍላጎቱ በጨመረበት ጊዜ ያንን ፍላጎቱን ለማሟላት ከሚኖርበት አካባቢ ወጥቶ የመሄድና በሃይልም ሆነ በመግባባት (በሰላም) የሚሻውን ለማግኘት ያስቻለውን ሰላማዊ ወይም በጦርነት የታገዘ ፍልሰት(ወረራ) መኖሩን ለማወቅ ችለናል። ጎልቶ የሚታወቀው በፈረካናውያን፣ በጥንታዊ ሮማውያን፣ በፋርስ፣ በቻይናዎች፣ በአክሱማውያን ከዚያም በቱርክ ኦቶማን ሃያላን አገዛዞች የተደረገው የጥቅም ጦርነት ያስከተለው የሕዝብ መስተጋብርና መስፋፋት ለ15ኛው ክፍለ ዘመን ለባርያ ንግድ ተከትሎም ለመጣው የወረራና የቅኝ አገዛዝ ስርዓት እርሾ ሆኗል ብንል ስህተት አይሆንም። በዚያ የመስፋፋት ሂደት የሰው ልጅ በተፈጥሮው ጉዳትና መከራን ያለመቀበል ስሜት፣ እልህና እምቢ ባይነት ስላለው አንዱ ለሌላው ገብሮ ለማደር ህሊናው አይፈቅድለትምና የመጣበትን ወራሪ ለመከላከል የሚችለውን ሁሉ ለማድረግ ተገዷል። በጦር ሜዳ ላይ ውሏል።

የጦርነት ሃሳብ ሲነሳ ለማሸነፍ የሚያበቃ ሃይልና ዝግጅት ማድረጉ ከግንዛቤ ውስጥ ገብቶ የወታደራዊ ተቋም የመገንባቱና የመሣሪያ ፈጠራው ህሳቤ አብሮ ተወለደ። እንደዘመኑ የጦር መሣሪያ ለመስራት

ፋክክሩ ጀመረ። ብዙ ወታደርና መሣሪያ ያለው ለድል አድራጊነት እንደሚበቃ በጦር ሜዳዎች ተረጋገጠ። ሁሉም ለዚያ ቦታ እሸቅድድሞሽ ውስጥ ገባ።

ዘለአለማዊ ሃይለኛነትና ዘለዓለማዊ ደካማነት የለምና፤ ዘለዓለማዊ ባለጸጋነትና ዘለዓለማዊ ድህነትም አይኖርምና ሁሉም ተራውን ጠብቆ ይወድቃል ይነሳል፤ እነዚያም ዓለምን ለመቆጣጠር የቻሉት ሃያላን መንግሥታት ተንኮታኩተው ለተተኪው ጊዜ ላነሳው ሃይል አስረክበው አለፉ።

አገራችን ኢትዮጵያ ባላለፈችው የረጅም ጊዜ ታሪኳ በመነሳትና በመውደቅ፤ በጦርነትና በሰላም ጎዳና ተጉዘለች። በዩጊዜው የተነሱ መሪዎች ለሥልጣን የሚያበቃቸውን ዘዴና ወታደራዊ ተቋም ለመመስረት ችለዋል። ከውጭ የመጣን ወራሪ ለመመለስ በሕዝቡ አልበገሬነትና ጊዜው በፈቀደላቸው መሣሪያ ተፋልመው መልሰዋል።

ከውጭ ጠላት ጋር ከሚያደርጉት ግብግብና ጦርነት ይበልጥ ጊዜና ሃይላቸውን የበላባቸው በእርስ በርስ ውጊያ ላይ መሰለፋቸው ነበር። የአገሪቱንም ሃብት ያባከነውና ለእድገት ያላበቃው ይኸው የእርስ በርስ ጦርነትና የሥልጣን ሽኩቻ ነበር። በዚያ ጊዜ ምንም እንኳን ዘመናዊ የመከላከያ ተቋም ባይኖርም የከባቢ ጉልበተኞች እዩተነሱ በመሠረቱት ባላባታዊ ሥርዓት መሬቱን በሙሉ ወስደው ሕዝቡን ጭሰኛ ወይም ገባር አደረጉት። ይህንኑ በከባቢያቸው የሚኖረውን ሕዝብ በውድም በግድም ለሚያካሂዱት ዘመቻ እንዲሰለፍ ያስገድዱት ነበር። ግዛቴን ለመቀማት የሚፈታተነኝ ጠላት መጥቶብኝ ለጦርነት ተነስቻለሁና ተከተለኝ የሚል አዋጅ በማስነገር ሁሉም ለጦርነት እንዲሰለፍ ያደርጉ ነበር። በዚህ አይነቱ የእርስ በርስ ጦርነት የአንድ አገር ዜጋ ጎራ ለይቶ ደም እንዲፋሰስ ሆኗል። ያም ለዘመነ መሳፍንት ለሚባለው ስርዓት አሳልፎ አንዱ የገነባውን ሌላው ተረኛና ጊዜ ያነሳው እያፈረሰ አገርና ሕዝብ የኳሊት እንዲጓዙ ምክንያት ሆኗል።

ጦርነት ጎጂና አውዳሚ በመሆኑ የሚመርጡት ባይሆንም፤ ተገደው የሚገቡበት የመጨረሻው አማራጭ ነው። በአንድ በኩል ሌላውን አንበርክኮ ለመግዛትና ለማስገበር የሚደረግ ሲሆን ሌላው ደግሞ ይህንን አይነቱን ሕገወጥና የእራስ ወዳድነት ጦርነት ለማሰገድና መብትን ለማስከበር የሚደረግ ፍትሐዊ ጦርነት ነው። የዚህ ጦርነት የመጨረሻ ግብ ጦርነትን ለማጥፋት፤ በጉልበት ሊወርና ሊገዛን ወይም ሊበታትን የመጣ ወይም የተነሳን ሃይል በማሰገድ ሰላም፤ ብሔራዊ ነጻነትንና አንድነትን፤ የሕዝብን የተረጋጋና ስጋተቢስ ኑሮ ለማስፈን፤ የሰው ልጆች ህይወት ከስቃይና ከስጋት ለመገላገል ህይወትን የሚገብሩበት የመጨረሻ እርምጃ ነው። ሕግ ያላስከበረውን መብት ሃይል ያስከብረዋልና!

የሰው ልጅ ሊያጠቁት ከመጡ አውሬዎች ጭምር ጋር ተፋልሟል። ከራሱም መሰል ሰዎች ጋር ሳይቀር እንዲሁ ተናንቋል። በዚህ የሞት የሽረት ትግል ውስጥ ጠላቱን ሊያሸንፍበት የሚችልበትን ብልሃትና ዘዴ በማስላት መሳሪያ ከመፈለሰፍና ከመጠቀም ደረጃ ላይ ደርሷል። ተፈጥሮ ከቸረው ድንጋይ ጀምሮ እንደጊዜው የዕድገት ደረጃው እንጨት ጠርቦና ስሎ ጦር፤ ደጋንና ቀስት፤ የብረት ማዕድንን አቅልጦ ለጠሩ ጫፍ፤ ጎራዴ፤ ሳንጃ፤ ለመከላከልም ከጋሻ ተነስቶ ብረት ለበስ ተንቀሳቃሽ ካለበት የመከላከያ አቅም ላይ ለመድረስ ችሏል። የውጊያ መሣሪያውን ብቻ ሳይሆን ስልቱንም አሻሽሏል። ዘመን በመቀየሩ የሰው ልጆች እንደ ቁጥሩ የግለኝነትና የስግብግብ መንፈስ ይበልጥ በረከተ እንጂ እዩተቀነሰ አልመጣም። መሣሪያዎቹም እንደዚያው ከጊዜው ጋር በመጠንም በጥራትም እዩተለዋወጡ መጥተዋል።

በታሪክ የታወቁ ሁለት የዓለም ጦርነቶች ተካሂደዋል። መነሻቸው የጥቅም ምክንያት ነበር። በነዚህ ሁለት ጦርነቶች አንደኛው ከሌላው ማለትም የሁለተኛው ከአንደኛው ጊዜ በተሻለ አደረጃጀትና መሣሪያ ብልጫ ነበረው። ያደረሰውም ውድመት እንደዚያው የባሰና የከፋ ነበር። ብዙ ሚሊዮን ሕዝብ ያለቀባቸው እነዚህ ጦርነቶች ግን የሰውን ልጅ ከጦርነት አውድ እንዲርቅ አላደረጉትም። ይባላል ብሎ

ዓለምን ጨርሶ ሊያጠፋ በሚችል ደረጃ የጦር መሣሪያና ዝግጅቱ ይበልጥ እየተጠናከረ መጣ። ከላይ እንደተጠቀሰው የጦርነት መነሻው ስግብግብነትና እራስ ወዳድነት ስለሆነ በጥቅም ደረጃ በተሰለፉ ጎራዎች የሚካሄደው ግብግብ ይበልጥ ተጠናክሮ ቀጠለ። ከሁለቱም ዓለም ጦርነቶች ወዲህ እስከአሁን ድረስ ለሚካሄዱት ጦርነቶች ምክንያቱ እራስ ወዳድነት ያመጣው ልክፍት ነው።

ዓለም ካላት ገና ያልተነካ ሃብቷ አንጻር የሰው ልጅ በሰላም እየተረዳዳ፣ አንዱ ያለውን እየሰጠ፣ የሌለውን እየተቀበለ ተሳስቦ ለመኖር ቢሻ ኖሮ ለጦርነት የሚያወጣውን ሃብትና ጊዜ ለተሻለ የሰው ልጆች ኑሮ ለማዋል በቻለ ነበር። ዓለምን የግል ይዘታቸው ለማድረግ በሚሹ ሃብትና ሥልጣን በቃን በማይሉ ጅቦች ምክንያት ዓለም የጦርነት መስክ ሆና ቀጥላለች።

ኢትዮጵያንም ጨምሮ የሚታዩው የሰላም እጦት፣ የውጭና የውስጥ የእርስ በርስ ግጭትና ጦርነት ከዚህ የከበርቱ አገሮች የጥቅም ግጭት ጋር የተያያዘ መሆኑን ማንም አይክደውም።

የዓለም ሕዝብ የጦርነትን አውዳሚነትና ጉዳቱን ተገንዝቦ፣ ሁሉም እንደእምነቱ ተከባብሮ የሚኖርበትን ሁኔታ ካልፈጠረ፣ የተያዘው የጦር መሳሪያ ውድድርና የአገራትን የበላይነት እብሪታዊ መንገድ ካላሰገደ የሚገጥመው አደጋ ካለፉት ሁለት የዓለም ጦርነቶች ይበልጥ የከፋ ይሆናል። የሰው ልጅ በሰላም ኑሮ ማለፍን እንጂ በጦርነት ሳቢያ ተጨፋጭፎ ማለቅን አይመርጥም። ለዚህ መፍትሔው የሕዝብ ለሕዝብ ግንኙነቱን ማጠናከር ነው። ጦርነት ጦርነትን ያጠፋል ቢባልም ጦርነት እንዳይመጣ ማድረግ ግን ቀላሉና እርካሹ መንገድ ነው። የያገራቱ ሕዝብ በስሙ የሚነግዱትንና ለጥቅማቸው ሲሉ ጦርነት የሚቀሰቅሱትን ሥልጣን ይዘው በመንግሥት ስም የሚንቀሳቀሱትን ወራሪዎችና እራስ ወዳዶች ከትከሻው ላይ አውርዶ ቢጥላቸው በሚኖራት አጭር ዕድሜው የሰላምና የደስታ ጌታ በሆነ ነበር።

ከዚያም በተረፈ በራሱ ፍላጎት የሚንቀሳቀስ ለሙብቱና ለአገሩ ነጻነት በሕዝባዊ እምቢተኝነት የሚዘምት ፋኖ ወይም አርበኛ በሚል ስያሜ የሚታወቅ ሕዝባዊ ጦር አንዱ ነው። የታሪክን ጉዞ ተከትሎ እያንዳንዱ አሰላለፍ ቅርጽና ይዘቱን እየለወጠ ለመሄድ ችሏል።

ሕዝባዊ ጦር ፣ ነጭ ለባሽ፣ አርበኛ ወይም ፋኖ

አገር በውጭ ወራሪዎች በተወረረችበት ወቅት ወይም የአገርን አንድነትና ህልውና አደጋ ውስጥ ሊከት የሚችል የውስጥ ሃይል በተነሳ ጊዜ ፣ እንዲሁም አንዱ በሌላው ጉልበተኛ በእምነቱ፣ በማንነቱ፣ በቋንቋው ተለይቶ ሲጠቃና ከሚኖርበት ቦታ ሲፈናቀል ፍትህና ሰላምን ለማስፈን በራሱ ተነሳሽነት ተጠራርቶ ከያቅጣጫው ተሰባስቦ የራሱን ስንቅ ቋጥሮ የራሱን መሣሪያ ታጥቆ የሚዘምት አገር ወዳድ ዘማች ነው። እምነት፣ ጎሳና የፖለቲካ መስመር የማይለዩው በአገር ፍቅር ስሜት የተሰበሰበ፣ ለሰዎች ክብርና ሙብት የሚቆም የክፉ ቀን መከታ የሆነ ከሕዝብ አብራክ ወጥቶ ለሕዝቡ ጥቅም የሚቆም ዜጋ ነው። ከቋሚው ሠራዊት የሚለዩው ሙያተኛ ሆኖ ደመወዝ የሚቆረጥለት አለመሆኑ ብቻ ሳይሆን የወጣበትን ዓላማ ካጠናቀቀ በጂላ ወደ ነበረበት ተግባሩ፣ ገበሬም ወደ እርሻው፣ ነጋዴም ወደ ንግዱ፣ ቄሱም ወደ መቅደሱ፣... ወዘተ የሚመለስ መሆኑ ነው።

ሕዝባዊ ጦር እንደ አገሩ ባሕልና ወግ፣ እንደሕዝቡ ንቃትና የዕድገት ደረጃ የራሱን አመራር መርጦ የሚከተል፣ መለያ ምልክትና ስምም ሊይዝ ይችላል። በአገራችን ከታወቁት ስያሜዎች መካከል አርበኛና ፋኖ የሚሉት ስያሜዎች ዋናዎቹ ናቸው። ሕዝባዊ ጦር፣ አርበኛ ወይም ፋኖ የጋራ አገራዊ ዓላማ ያነገበ እንጂ በአንድ የፖለቲካ መስመርና ርዩተዓለም የሚመራ፣ በአንድ የእምነት ጎራ፣ ወይም ለአንድ የማህበረሰብ ክፍል ጥቅምና ፍላጎት ብቻ ላይ የሚያተኩር ጦረኛ አይደለም።

በአንድ የፖለቲካ ድርጅት የሚመራና የሚታዘዝ ወይም የዚያ አካል ከሆነ ሕዝባዊ ጦርነቱ ወይም ፋኖነቱ ያበቃና የፖለቲካው ድርጅት ወታደራዊ ክንፍ ይሆናል። የሚከተለው ወታደራዊ ስትራቴጂ ወይም ግብ የፖለቲካ ክንፉ በሚነድፈው ዕቅድ ረገድ የመጨረሻ ግቡም ለሆነው የሥልጣን እርከን መወጣጫ ሃይል ወይም ተሽካሚ ካሮሳ ይሆናል ማለት ነው። ይህ ደግሞ ከሚመራው የፖለቲካ ድርጅት ህሳቤ ውጭ ያለውን የሚሰበሰብ ሳይሆን በተቃራኝነት ፈርጆ ለማጥቃት፣ ለእርስ በርስ ክፍፍሎችና ፍጅትም የሚዳርግ ሊሆን ይችላል፤ በታሪክም ተደጋግሞ ታይቷል።

ሕዝባዊ ጦር ወይም ፋኖ በዓላማ ከሚመሰሰለው፣ የፖለቲካ ድርጅት ወይም ፓርቲ ጋር ጨርሶ ግንኙነት አያድርግ ማለትም አይደለም፤ የራሱን ነጻነትና አደረጃጀት ጠብቆ ለጋራ ጥያቄና ግብ አብሮ የመሥራት ግንኙነት መፍጠሩ ለሚያደርገው ትግል መሳካት ጉልበት ይሆነዋል። በጋራ አገራዊ ጥያቄ ላይ በሚያመሰሰላቸው አቋም ሊተባበሩ ይችላሉ። ይህ ሲባል ግን በአንድ ድርጅታዊ መዋቅር ውስጥ አንድ አካል አንድ አምሳል ሆነው ፣ አንዱ በሌላው ውስጥ ይኖራል ማለት አይደለም። የጋራ ግንባር አባላት በመሆን ይንቀሳቀሳሉ ለማለት ነው።

ተናቦ በመሥራት ሃይልና ጊዜያቸው በከንቱ እንዳይባከን፣ በመመካከር ከስህተትም ለመዳን ይረዳቸዋል፤ አንዱ ለሌላው ያለውን ተመክሮ፣ መረጃም ሆነ ቁስ በመቀባበል፣ የትግላቸውን አቅም ሊያገለብቱ ይችላሉ። ግንኙነታቸው በቅጡ የተብራራ (defined) መሆን ይኖርበታል። የሚኖራቸው ድርሻና እስከቆይት ድረስ አብረው ሊጓዙ እንደሚችሉ በግልጽ ሊቀመጥ ይገባዋል። የጠላቴ ጠላት በሚለው ህሳቤ ብቻ ማዬትና መቅረብ ላልጠበቁትና ላላሰቡት የእርስ በርስ ግጭት ይዳርጋል።

አብዛኛውን ጊዜ ተደጋግሞ እንደታዩው የፖለቲካ ድርጅቶች ሕዝባዊ ጦሩን በአጋርነት ይጠጉና በደካማ ጎኑ ገብተው ውስጡን በመሸርሸር የራሳቸው ታዛዥና ሥልጣን ላይ የሚወጡበት ሰረገላ ያደርጉታል። የዚህ አይነቱ ሁኔታ ከተከሰተ በአንድ ዓላማ በተሰለፉ ፋኖዎች መካከል የእርስ በርስ ግጭት ይነሳና ሃይላቸው ይዳከማል። በዋናነት የሚጠቀመው የጋራ ጠላታቸው ይሆናል። በፖለቲካ ድርጅቱ አሸናፊነት ተጠናቀቀ ቢባል እንኳን ለአምባገነንነት ስርዓት በር የሚከፍት ይሆናል።

አሁን በአገራችን በኢትዮጵያ በሚካሄደው የመብት ማስከበር ትግል ላይ የተሰለፉትን ቡድኖች በተለይም ሚሊሽያ፣ ልዩ ሃይልና ፋኖ የተባለውን ስብስብ በሚመለከት ግንዛቤ እንዲኖር ማድረጉ አስፈላጊ ነው። ስለሆነም ከአነሳሱና ከዓላማው ምንነት ጀምሮ አሁን ያለበትን ደረጃ ገምግሞ ወዴት ሊያመራ እንደሚችል ማዬቱ አስፈላጊ ነው።

ሚሊሽያ

ሌላው የሕዝባዊ ጦር አካል ሚሊሽያ የሚባለው ሲሆን ፣ የዚህ ስያሜ የተጀመረው በወታደራዊ አምባገነኑ በደርግ ሥርዓት ጊዜ ነው። ይህ ጦር ከሕዝቡ የተውጣጣ መሆኑ ባይካድም በመንግሥት ጥሪና ምልመላ የሚደራጅ ተዋጊ ነው። ቋሚ ደመወዝ ባይኖረውም በመንግሥት መሬት ላይ የሠፈረና የሚያርስ በመሆኑ መንግሥት የሚጠይቀውን ተቀብሎ የመፈጸም ግዴታ አለበት። በጦር ሜዳ መዋል ካለበት ይውላል። ከራሱ መሣሪያም በተጨማሪ በመንግሥት ሊታጠቅ ይችላል። በገቱ የወታደር አምባገነን አገዛዝ በቆይታው በተለይም የሰኢድ ባሬ ሶማሊያ ድንበር ጥሳ በገባች ጊዜ፣ ከዚያም በሰሜኑ የተገንጣዮች ሃይል እያደገና እቶጠነከረ ሲመጣ ለመከላከል በገበሬ ማህበራት በኩል ተመልምሎ በለብ ለብ ሥልጠና ቢወድም ባይወድም ለዘመቻ የተሰለፈው ይህ የገበሬ ጦር ነበር። ስሙም ከዚያ ወዲህ የተለመደ ሆነ። ይህ ጦር ለመዋጋት የተገደደ በመሆኑ ሞራሉ ደካማ ነው። መሣሪያ ጥሎ የመኩብለልም ፍላጎት እንዳለው በተግባር ታይቷል።

ልዩ ሃይል

ይህ ጦር በአለፉት 32 ዓመታት ወዲህ በሰፊነው የጎሰኞች ስርዓት በተለይም ባለፉት አራት ዓመታት እያደገና እዩሰፋ የመጣ የክልል ጦር ሃይል ነው። ጦሩ የተቋቋመው በጎሳ እይታ ሲሆን በክልሎች መካከል ልዩነትና ግጭት ቢነሳ የተቋቋበትን ክልል ለመጠበቅና ጥቅሙን ለማስከበር ሲሆን የመሪዎችም የሥልጣን መደላድል እንዲሆን ታስቦ የተደራጀ ነው። ከአገራዊ ስሜት ይልቅ ክልላዊ ስሜት የሚነዳው ጦር ነው። ይህ ጦር ቢቻል ተበትኖ በሌላ ሙያ እንዲሰማራ ቢደረግ አለያም በአገራዊ ስሜት ታንጾ ከክልል እይታ ተላቆ በአገር መከላከያ ውስጥ እንዲጠቃለል ካልተደረገ የሚያደርሰው ውድመት ቀላል አይሆንም። በማንኛውም ጊዜ ሊፈነዳ የተዘጋጀ የባለሥልጣናት የእጅ በምብ ማለት ነው። በከባቢ ጥበቃ ስም ያሻውን የሚያደርግ፣ የኔ ነው ያላለውን ዜጋ የሚያንገላታ፣ የሚዘርፍና የሚቀማ ሕጋዊ ሌባ ማለት ነው። ያንንም በተግባር እያዩነው ነው።

ፋኖ

በአሁኑ ጊዜ ፋኖ የሚለው ቃል በቅጡ ግንዛቤ አላገኘም። በሥልጣን ላይ ባሉትና በደጋፊዎቻቸው በኩል የአማራው ጎሳ ብቻ የሆነ፣ በሌሎቹ ላይ ጭቆና ሊያመጣ ፤ ያለፈው ስርዓት ናፋቂ፣ አንድ ጠባብ ዓላማና ግብ ያለው፣ የታጠቀ አሸባሪ ወይም ዘራፊ ቡድን እንደሆነ ተደርጎ ይቀርባል። ጀዊሳ የሚል ቅጥያም ተሰጥቶታል። ያንንም ተቀብሎ የሚያስተጋባ የህብረተሰብ ክፍል አልጠፋም። ከላይ ከፍ ብለን በተሰጠው ማብራሪያ መሠረት ግን ፋኖ በነዚህ እኩይ ተግባራት ላይ የማይሰማራ መሆኑን ከሞላ ጎደል ለማብራራት ተሞክሯል።

እውነተኛው የፋኖ ትርጉም ግን የላቀ ክብርና ዓላማ ያለው፣ የብዙሃኑን ዓላማ ይዞ የተነሳ፣ ብዙሃኑን የሚያሳትፍ የትግል አሰላለፍ ማለት ነው። አብዛኛውን ጊዜ በትጥቅ ትግል የሚንጸባረቅ ሲሆን በሌሎቹም የትግል መስኮች የሚሰለፉት ሁሉ የዚህ የፋኖ ትግል ውስጥ የሚካተቱ የጀርባ አጥንቶች ናቸው። የትጥቅ ትግል የፖለቲካ ትግሉ ተቀጥሎ እንጂ ተጻራሪ አይደለም። የፖለቲካ ችግር በሰላም መፈታት ቢቻል የሰው ልጅ ወደ ለመሞትና ለመግደል ወደ ጦር ሜዳ አይሰማራም። በሰላማዊ መንገድ መፍትሔ ሲጠፋና ከገዳዮች ለመዳን ሌላ መውጫ መንገድ ሲገኝ፣ በሕግና በስርዓት ሙብቱን ማስከበር ሲያቅተው፣ ብሎም ግፊኛ ስርዓትን ከጫንቃው ለማውረድ፣ ያገሩ ብሔራዊ ነጻነትና አንድነት አደጋ ውስጥ ሲገባ፣ አገር በጠላት ሲወረር አማራጭ አድርጎ የሚወስደው በዱር በገደል መሣሪያ አንግቦ የሞት የሸረት ትግል ማድረግ ይሆናል። በዚያ ትግል ውስጥ ጎሳ፣ ቋንቋ፣ ባህል፣ ሃይማኖት ፣ ዕድሜና ጾታ፣ የቦታ እርቀት፣ የመደብ ልዩነት ሳይነጣጥለው በአንድ የጋራ ዓላማ ሃይሉን አስተባብሮ ይሰለፋል። ይህ ነው እውነተኛው የፋኖ ትርጉም። ፋኖ ለሕዝቡ ጥቅም የቆመ በመሆኑ ሕዝብ አይገልጽም፣ አይዘርፍም ፣ አይደፍርም።

“ሕግ ያላስከበረውን ሙብት ሃይል ያስከብረዋል”

የሕዝባዊ ጦርና ፋኖ የመሣሪያ ትግል አገራት ሲመሠረቱና ከተመሠረቱም በኋላ የህልውና አደጋ ሲገጥማቸው፣ በውጭ ሃይሎች ሲወረሩ፣ የሕዝብ ሙብት ሲጣስ፣ አምባ ገነኖች ሲነሱ፣ በእምቢ ባይነት የሚሰለፉበት የትግል አይነት መሆኑ አይካድም። የሩቁን ትተን የቅርቡን ብናይ፣ የአገራችን ሕዝብ በጣልያን ወረራ ጊዜ ያደረገው ተጋድሎ፣ የሼትናም፣ የደቡብ አፍሪካ፣ የዚምባብዌ፣ የፍልስጤማውያን፣

የላቲን አሜሪካ፣ የእስያ ሕዝቦች ያደረጉት የነፍጥ(የመሣሪያ)ትግል የፋኖ መርህና አሰላለፍን የተከተለ ነው። ፋኖ ማለት በአጭሩ የነጻነት አርበኛ፣ አገር ወዳድ፣ የሽምቅ ተዋጊ፣ ሕዝባዊ የጦር ሃይል ማለት ነው።

ከሃምሳ አርባ ዓመታት በፊት በአገራችን የተከሰተውን የፖለቲካ ውዝግብና ኢፍትሃዊነት ተከትሎ በተቀሰቀሰው የለውጥ ማዕበል የተማሪው ትግል ከፍ ወዳለው የትግል መስክ ለመግባት የሌሎቹን አገራት የግራ ዘመም የትግል ዘዴ እንደ አማራጭ በመውሰድና የፋኖን ድርሻና ወሳኝነት በማጤን ፣ የታወቁትን የፋኖ ትግል መሪዎች ስም እያነሳና እያወደሰ ወጣቱን ለትግል ቀስቅሶበታል።

ፋኖ ተሰማራ እንደ ሆቺሚኒ እንደ ቼኩቬራ! በማለት እዩዘመረ ወጣቱን ለሽምቅ ትግል እንዲሰለፍ አድርጎታል። ወጣቱም ያንን ተከትሎ በከተማና በገጠር የመሳሪያ ትግል ለማካሄድ ተሰልፎ ብዙ መስዋእትነት ከፍሏል። ምንም እንኳን ብዙ መስዋእትነት ቢከፈልም ውጤቱ ለባሰ ወታደራዊ አምባገነን ሥርዓትና ከዚያም ባለፈ የዘረኞች ቡድን ስርዓት መስፈን ሆነና አሁን ላለንበት ቀውስ ዳርጎናል። መታወቅ ያለበት ጥፋቱ የፋኖ ትግል ማድረግ ሳይሆን የፋኖ ትግሉ በተገቢው ቦታና ጊዜ መካሄድ የሚገባው፣ የሃይል ሚዛንን የተገነዘበ ስልት የተከተለ እንዲሁም ጸረ ኢትዮጵያ የሆኑ ተገንጣይ ዓላማ ባላቸው መጠለፉና ለአኩይ ዓላማ መሣሪያ ለመሆን መመቻቱ ነው።

ይህ የአሁኑ አገር አፍራሽ የጎሰኞች ስርዓት የዚያው የጠላፊው ቡድን ውጤት ነው። ይህ የጎሰኞች ቡድን ሥልጣኑን ከጨበጠ በኋላ ብዙ አገራዊ ስብራቶችን አድርጏል። ወደፊት ሊያደርስ የሚችለውን አገር የማፈራረስ አደጋ ለመከላከል፣ በሕግ ሊወገድ ያልቻለውን ግፍና መከራ ለማሰገድና ፍትሕ ለማስፈን ሲባል አገር ወዳዱ ለዳግመኛ የሽምቅ ውጊያ፣ ለዳግመኛ ፋኖ፣ ለዳግመኛ አርበኝነት ፣ ያለውን መሣሪያ፣ ዱላ፣ ጦርና ጋሻ አንግቦ፣ ጨርቄን ማቁን ፣ ሃብት ንብረት፣ ሚስቱን ልጄን ሳይል ዱር ቤቱ ብሎ የህይወት ዋጋ በመክፈል ላይ ይገኛል። ይህንን ቆራጥ አገር ወዳድ የአንድ ጎሳ ፣ ዘራፊና አሸባሪ አድርጎ በማቅረብ ሕዝብ እንዳይከተለው፣ ትግሉ እንዲዳከምና በሰርጎ ገቦችም አቅጣጫውን እንዲቀይር የማድረግ ሴራ በሰልጣን ላይ ባለውና ጸረ ኢትዮጵያ በሆኑት አክራሪና ጠባብ ጎሰኞች በኩል ያልታቀደ ሴራ ያልደረሰበት ጥቃት የለም። አሁንም ተጠናክሮ ቀጥሏል። አባላቱን ማሳደድና ለመግደል ሙከራ ማድረግ አልቆመም። ግለሰቦችን በመግደል የተሰበሰበው ፋኖ ይበተናል የሚል ግምት አላቸው። ግምታቸው እውን እንዳይሆን የፋኖ ስብስብ በአንድ ማዕከላዊ ዕዝ ተቋም (under one central command post) ሥር መሰለፍ አለበት። ይህ አደረጃጀት የትግሉን አቅጣጫ መልክ ለማስያዝ ብቻም ሳይሆን ከመበታተን አደጋ ለመከላከል ወሳኝ ነው። ሁል ጊዜ በድርጅት የሚመራ እንቅስቃሴ ለአደጋና ለችንፈት አይጋለጥም።

ምን መደረግ አለበት?

በፖለቲካው በኩል የፖለቲካ መልስ መስጠት የሚችል አገር ወዳድ ስብስብ ማደራጀት አስፈላጊነቱ እንደተጠበቀ ሆኖ አሁን የአማራው ማህበረሰብ ለዓመታት ሲደርስበት ከነበረው የማንነት መደፈርና ያለመኖር አደጋ ለመገላገል ብሎም አገሩን ኢትዮጵያን ለመታደግና ቀሪ ወገኖቹን ከሰፈነው አሰቃቂ ስርዓት ለመገላገል ግንባር ቀደም ሆኖ ነፍጥ አንስቶ በመፋለም ላይ ይገኛል። ይህ በፋኖ ስም የሚጠራው፣ የአገር ወዳዶች፣ የሽምቅ ተዋጊ፣ የአርበኞች ትግል የሁሉም አገር ወዳድ ኢትዮጵያዊ ትግል መሆኑን ተረድተን የሚችል አብሮ እንዲሰለፍ ያልቻለ ደግሞ በሚችለው መንገድ መርዳት እንዳለበት ሁኔታው ያስገድዳል። አሁን በትግሉ ሜዳ የተሰማሩት ቁጥራቸው ጥቂት ባይባልም ይበልጥ መጎልበት ይኖርበታል። የፋኖ ጥረት ብቻውን በቂ ስላልሆነ ሕዝባዊው ደጅን በልዩ ልዩ ተሳትፎ መሳተፍ ይኖርበታል። በውትድርናው መስክ ለተሰለፉት ፋኖዎች የሰንቅና ትጥቅ አቅርቦት እንዲሟላ፣ የመረጃና

ከሌላ ድጋፍ፣ የአርበኞቹ ቤተሰቦች እንዲቆዩ የገንዘብ(የኤኮኖሚ)እገዛ ማድረግ፣ የተፈናቀሉት መልሰው እንዲቋቋሙ፣ በፖለቲካውና በዲፕሎማሲው መስክም እንዲሁ የኢትዮጵያ ወዳጆች ከሆኑት በኩል እርዳታ የሚገኝበትን መንገድ መሻት ይጠበቃል። አገርና ሙብት በምኞት በሰለጠኑና በልመና የሚገኝና የሚመሰረት ሳይሆን በደም፣ በሥጋና በአጥንት ዋጋ ተከፍሎበት የሚመሠረት የጋራ ይዘታ ነው። ለአገር አንድነትና ልዑላዊነት የሚከፈለው ዋጋ ቀላልና ትንሽ አይደለም፣ ኢትዮጵያዊነት ሊረጋገጥም የቻለው በአንድነትና በጸረ አንድነት ሃይሎች መካከል ፍልሚያ ተደርጎ የብዙሃኑ የሆነው የአንድነት ሃይሉ ጎራ በተቀዳጀው ድል ነው። የአገራችንም ሆነ የሌሎች አገሮችም ታሪክ የሚያረጋግጠው ይህንኑ ነው።

ጎን ለጎንም አገራችንን ወደ ተሻለ ስርዓት የሚመራ ለፖለቲካ ቀውስና ችግር የፖለቲካ ምላሽ መስጠት የሚችል የፖለቲካ ድርጅት መፍጠር መዘንጋት የሌለበት ተግባር ነው። እስከ አሁን ድረስ ያሉት የፖለቲካ ድርጅቶች በንትርክና በራስ ወዳድነት የተጠመዱ፣ ቆራጥነትና በራስ መተማመን የሌላቸው፣ ከመተባበር ይልቅ መጠላለፍን ሙያ አድርገው የያዙ፣ ያለውን ሥርዓትና ሕገመንግሥት የተቀበሉ አማራጭ ሳይሆኑ አንቋላጭ ከዛም አልፈው ካለው ጎሰኛ ስርዓት ጋር የሥልጣን ቦታ የተቃረጡ የአንድ ሳንቲም ሁለት ገጾች ስለሆኑ ብሄራዊ አደራ ይወጣሉ ብሎ መጠበቅ ሞኝነት ነው። ሰላም ከማያውቅ ከወያኔ ሰራሹ ቡድን ጋር ሰላማዊ ድርድር አድርጌ ችግር አሰግዳለሁ ማለትም ሆነ በሥልጣን ላይ ያለውን ቡድን ማመን እራስንም ሕዝብንም ማታለል ነው። ከወያኔና ከፈጠራቸው የጎሳ ስብስቦች ፣ ተገንጣይ ፣ ጸረ ኢትዮጵያና ኢትዮጵያዊነት፣ የባዕዳን መሣሪያ ከሆኑት ቡድኖች ጋር ተደራድሮ ሰላምና አንድነት ሊረጋገጥ አይቻልም። እኩልነትና የአገር ልዑላዊነት የሚከበረው በእነሱ መቃብር ላይ ብቻ ነው።

አስተማማኝ ከሆነ ከአገር መከላከያ ሃይል ምስረታ ጎን ለጎንም የአገርን የፖለቲካ ጎዳና የሚቀይስ ድርጅታዊ ቁመና ያለው ፣ ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያዊነትን የሚያስከብር፣ የሰፈነው የጎሰኞች ስርዓት ተወግዶ በምትኩ ጊዜያዊ የሽግግር መንግሥት እንዲቋቋም በሚያስችለው ሁሉም አገር ወዳድ የድርሻውን ሊያበርክት ይገባል። ከዚህ የተሻለ ምርጫ የለም። ከቅርብ ጊዜ ወዲህ የፋናን የትጥቅ ትግል ተከትሎ የመጣው ሕዝባዊ የለውጥ ፍላጎት ከማደጉም በላይ የሥርዓቱን ተጠሪዎች ብርክ ውስጥ የከተተ ሆኗል። በውጭ አገር የሚኖረው አገር ወዳድ ባደረገው የተቀናጀ ትግልና የድጋፍ እንቅስቃሴ ለረጅም ጊዜ ጆሯቸውን ያልሰጡት ዓለም አቀፍ የዜና አውታሮች ሳይወዱ ትኩረት ለመስጠት ተገደዋል። የሥርዓቱን ተጠሪዎችም ብርክ ውስጥ የከተታቸው ሆኗል። የሚያደርጉት የሚጨብጡትን አሳጥቷቸዋል። ከተማዎችን በቦምብ፣ በመድፍና በታንክ እየደበደቡና እያወደሙ፣ ንጹሃንንም እየፈጁ ተቆጣጠርነው ይላሉ። ፋናን የሽምቅ ትግል እንደማካሄዱ በድንገተኛ ምት ጉዳት ካደረሰ በኋላ የሚያፈገፍግ ሃይል ነው እንጂ እንደቋሚ ሰራዊት ካምፕ ውስጥ ወይም አውራ መንገድ ላይ መሣሪያ ተሽከም የሚንጎራደድ አይደለም። ያልገባቸው የሥርዓቱ ተጠሪዎች ከከተማ ውስጥ ሲያጡት አሰገድነው፣ ሁሉንም ተቆጣጠርነው ይላሉ። በሌላ በኩል ሕዝቡን ደግፈህ ውጣ እያሉ ያስቸግሩታል፤ ወጣቱንም እያፈሱ በእስርቤት ይወረውሩታል። ከዚህ በላይ ችግራት ከዬት ይመጣል? ይህ ሁሉ የተጀመረው ትግል ውጤት ነው። ስለሆነም የውስጡና የውጭ ትግል ይበልጥ መጠናከር አለበት፤ የግንኙነት ሰንሰለቱም ሊጠነከር ይገባል። አንድ ማእከል መፍጠርም ይኖርበታል። በተገኘው ድል ተገድበው ሳይቀሩ ለዘለቄታው ድል ይበልጥ ሞራልና ሃይልን ገንብቶ መታገል የግድ ይላል። ፋናን የማይጨርሰውን ትግል አይጀምርም!

ሕዝባዊ ትግሉ ያሸንፋል!

ኢትዮጵያ በአንድነትና በነጻነት ለዘላለም ትኑር!!